

Τὸ χωρίον ἐν τούτοις εἶναι ἄξιον περιεργείας. Δύναται τις ἑκεῖ νὰ σπουδάσῃ ἐπωφελῶς τὸ παρελθόν.

Οἱ οἰκίσκοι πρὸ ἀμνημονεύτων χρονολογοῦνται χρόνων, δὲν παρεμορφώθησαν δὲ ὑπὸ τῆς νεωτέρας ἀνέσεως.

Τὸ ξενοδοχεῖον τῆς κυρίας Νικόλ ἦν καταλληλότερον νὰ φιλοξενήσῃ στρατιώτας καὶ θωρακοφόρους ἢ ἀντιπροσώπους ἐμπόρων. Ἐν τούτοις ἦν ἀρκούντως καθαρὸν καὶ εὔπρεπές.

Εἰς τὸν κρότον τῆς ἀμαξῆς μικρὰ εὐχαρίστια καὶ θωρακοφόρους ἔσπευσεν εἰς τὴν θύραν, ὡπισθοδρόμησε δ' ἔκθαυμος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς κομψῆς παριστανῆς καλοῦσα τὴν ξενοδοχοῖον, ἥτις ἐνεφανίσθη ἀμέσως.

Αὕτη ἦν ρωμαλέα καὶ εὔρωστος γυνὴ, τὸ εὐτράχει τῆς ὅποιας ἐμαρτύρει καλίστην μάργειρον.

Ἀνεγνώρισεν ἐκ πρώτης ὅψεως τὸν Κλαύδιον Κέρανδαλ, δὲν ἐνηγκαλίσθη.

— Πῶς! σύ, παιδί μου, εἴπεν αὐτῷ. Καιρὸν ἔχουμε νὰ σὲ ἰδοῦμε! Χριστέ μου! εἰσαι ἀκριβοθώρητος, σὰν ναπολεόνι.

— Ναί, εἶμαι ἔγώ, κυρία Νικόλ! Σοὶ φέρω μίαν κυρίαν, μὲ τὴν ὅποιαν ἥλθα μαζὸν ἐν Παρισίων. "Ηθελε νὰ μείνῃ εἰς Βάν, διὰ νὰ περάσῃ ὄλιγον τὴν ὥρα της, καὶ ἔγώ τὴν παρεκτήσα νὰ ἔλθῃ ἔδω.

Καὶ χαμηλοφόρων προσέθηκεν εἰς τὸ οὖς τῆς ξενοδοχοῦ:

— Εχει λύπας, ως φαίνεται. Πρόσεξε την, σοὶ τὴν συνιστῶ.

— Νὰ ἥσαι ήσυχος. Καὶ τί γίνεσαι λοιπόν, Κλαύδιε μου;

— Εγὼ εἶμαι ιατρὸς τώρα.

— Ελα πάλιν νὰ σὲ φιλήσω, παιδί μου.

Καὶ ἐκ νέου ἐναγκαλισθεῖσα ἡσπάσθη αὐτὸν ἀπειράκις.

Στραφεῖσα εἶτα πρὸς τὴν κρεολὴν εἶπεν αὐτῇ:

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ σχεδὸν τὸ ἀνέθρεψα αὐτὸ τὸ παιδί καὶ χαίρομαι ποὺ τὸ βλέπω σπουδασμένον. Ὁ μακαρίτης μου καὶ ὁ πατέρας του ἥσαν στενοὶ φίλοι. Πηγαίνεις εἰς Πενοέ, Κλαύδιε;

— Ναί, δι' ὄλιγας ἡμέρας ἔχω ἔνα ψρωστὸν εἰς Λοριάν, εἰς τὸν ὅποιον ἐξετέλεσε σοφαρὰν ἐγχείρισιν ὁ καθηγητής μου. Ἐπικινδυνὸν ἐγχείρισιν, κυρία Νικόλ... διὰ τὸν πάσχοντα, ἐννοεῖται. Πρέπει νὰ πηγαίνω εἰς Λοριάν δύο φορᾶς καθ' ἐδομάδα τούλαχιστον. Θὰ περνῶ ἀπ' ἔδω.

— Θὰ ἔρχεσαι νὰ μᾶς βλέπης, εἴπεν ἡ ξενοδοχοῖος καρμύσουσα τὸν ὄφθαλμὸν καὶ δεικνύουσα τὴν Ζουάνναν.

— Ναί, κυρία Νικόλ, συγχά.

Ἡ μικρὰ ροδοπάρειος ὑπωρέτις, ἡ Νιότ Καουσάκη, εἶχε μεταφέρει εἰς τὸ ώραιότερον τοῦ ξενοδοχείου δωμάτιον τὸν μάρσιππον καὶ τὸν σάκκον τῆς Ζουάννας

Ἡ κρεολή, θερμανθεῖσα ἐν τῇ πυρᾷ, ἀφήρετε τὸ ἐκ γουναρικοῦ ἐπανωφόριον τῆς καὶ ἔφανη θελκτικωτάτη ἐν τῇ μελανῇ ἐκ μεταξίνου ὑφάσματος περιβολῆ τῆς. Ἡ μελανὴ αὐτῆς κόμη, ἐν ἀταξίᾳ ἐκ τοῦ νυκτερινοῦ ταξειδίου, περιέβαλεν ἐπιχαρίτως τὸ ἔξασιον μέτωπόν της.

· Η ξενοδοχοῖος ἐπλησίασεν αὐτῆν.

— Μὴ φοβήσαι, παιδί μου, εἴπεν αὐτῇ μετὰ μητρικῆς ἀγαθότητος. Θὰ σὲ περιποιηθοῦμε καὶ θὰ ἴδης πῶς εἶναι καλοὶ ἀνθρώποι ἔδω. Ζεστάσου καλοί. Ἡ Νιότ εἶναι ξέπινη καὶ καλὸς κορίτσι. Θὰ ἀνάψῃ φωτιὰς εἰς τὸ δωμάτιόν σου. Θὰ τρώγῃς σταν θέλης.

· Η Ζουάννα κατέστη μᾶλλον εὐχαριστή. Ἡσθάνετο ἔσωτὴν περιβαλλομένην ὑπὸ ἀτμοσφαίρας ἐντίμου καὶ τρυφερᾶς.

· Η χαριστήσει τὸν Κλαύδιον ὅτι ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς Ἐλβέν καὶ ἔριψε τὸ βλέμμα εἰς τὴν κατοικίαν.

· Τὸ μαχειρεῖον ἦν λίστην καθάριον, ἐπί τινος δὲ τραπέζης ἐν μέσῳ αὐτοῦ προμήθειαι λαχάνων καὶ ιχθύων είχον ἀποτεθῆ διὰ τὸ πρόγευμα.

· Διὰ πλατείας θύρας, ἀνευ θυροφύλλων, εἰσήρχετο τὶς εἰς εύρεσαν αἴθουσαν, ἐν ἡχωρικοῖς καὶ ἀμαξηλάταις ἔπινον καὶ ἔτρωγον εἰς χωριστάς τραπέζας συνομιλοῦντες μεταξὺ των ἀθορύβων.

· Η Ζουάννα ἦν εἰς ξερόν της ξενοδοχητημένη. Ἡ καλὴ φυσιογνωμία τῆς κυρίας Νικόλ ἐνεθάρρυνεν αὐτὴν, τὰ δὲ μειδιάματα τῆς μικρᾶς Νιότ ἐχαροπούσαν αὐτὴν.

· Ηθελε νὰ προσκαλέσῃ τὸν δῆμηγόν της νὰ προγευματίσῃ μετ' αὐτοῦ, πλὴν δὲν ἐτόλμα.

· Η ξενοδοχοῖος ἥλθεν εἰς βοήθειαν αὐτῆς.

— Δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃς, χωρίς νὰ φάγης τίποτε, Κλαύδιε μου, εἴπεν αὐτῷ. Μία νύκτα εἰς τὸν σιδηρόδρομον κουράζει καὶ θὰ φθάσῃς ἀργὰ εἰς Πενοέ. Είναι ἀπ' ἔδω τρεῖς λεῦγαι ποῦ ἀξίζουν διὰ πέντε. "Ελα" θὰ κρατήσῃς συντροφιὰς εἰς τὴν ώραίαν συνταξιδιώτισάν σου, θέλεις;

· Η πρότασις ἐπλήρωσε τὸν διακαθέστερον πόθον τοῦ νεανίου.

· Πρὸ μιᾶς στιγμῆς ἡσθάνετο οἵονει ψυχὸς εἰς τὴν καρδίαν ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι θὰ ἔχωριζετο τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἥτις δὲν ἔγνωριζεν, εἶμὴν πρὸ ὄλιγων ὥρων, καὶ πρὸς ἥτις ἡσθάνετο τοῦ λοιποῦ δεδεμευμένην τὴν ζωὴν του.

— "Ω! ναί, κύριε Κλαύδιε, εἴπεν ἡ Νιότ μείνατε λοιπόν. Θὰ φάσσετε γρήγορα εἰς Πενοέ. Τὸ άλογο θὰ ξεκουρασθῇ καὶ θὰ τρέχῃ περισσότερον.

· Δὲν ἀνέμεινε παρακλήσεις.

· Η Ζουάννα, ἥτις ἤκουσε τὴν πρόσκλησιν, εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἐνῷ ἡ Νιότ παρέθετε τὴν τραπέζαν εἰς μικράν τινα αἴθουσαν, προωρισμένην διὰ τοὺς διασκεριμένους τῶν ξένων.

— Ποία εἶναι αὐτὴν ἡ νέα; ἡρώτησε τὸν Κλαύδιον ἡ ξενοδοχοῖος.

· Δὲν ἔγνωριζεν ἀκριβῶς. "Ηρχετο ἐκ Παρισίων. "Ηθελε νὰ ζήσῃ μόνη ἐπὶ τινα χρόνον, ἔνεκα θλίψεων...

— Θὰ εἶναι ἀπὸ ἐκείνας ταῖς γυναικεῖς... παρετήρησεν ἡ κυρία Νικόλ.

· "Άλλ' ὁ Κλαύδιος ἐπέβαλεν αὐτῇ σιωπήν.

· Βεβαίως δχ! "Ητο τόσω εὐγενῆς καὶ ἐπιφυλακτική! "Ητο, ως ἐφαίνετο, παιδαγωγός.

· Η κυρία Νικόλ διέκοψεν αὐτόν :

— Καθὼς ἡ δεσποινίς Συμονὲ εἰς Σατινίδας.

— "Ισως.

— Κακόμοιρα κορίτσια, εἴπεν ἡ καλὴ γυνὴ. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἐπάγγελμα, εἶναι καθὼς αἱ ὑπηρέτριαι.

— Φεῦ! εἴπε στενάξας ὁ Κλαύδιος.

— Νὰ ἥσαι ήσυχος καὶ ἔχε πεποιθησίν την παλαιάν σου φίλην. Θὰ τὴν περιποιηθοῦμε. Θὰ περάσῃ καλὰ ἔδω καὶ δὲν θὰ τῆς κοστίσῃ ἀκριβά.

· Μετά τινας στιγμάς, ὅτε ἡ κρεολὴ κατηλθε τὴν πλατείαν εἰς τὸ βαθός τοῦ μαγειρείου κλίμακα, ὁ Κλαύδιος ἐμενεν ἀποθαυμάζων αὐτήν.

[Ἔπειται συνέχεια].

*K.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

— Εύλογητὸς ὁ Θεός! εἴπεν ὁ Κάρολος, ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ... 'Άλλ' ἐπιστεύομεν ὅτι δὲν θὰ ἔκαμψες ἀμαρτίαν, λέγων ἡμῖν, ἂν αὔριον θὰ ἔχωμεν καλὸν ἡ κακὸν κατιρόν.

— Σήμερον εἶναι καλός, ὅθεν πρέπει νὰ φοβήσθε, ὅτι αὔριον θὰ ἥναι κακός. 'Ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρικυμίας εἶναι ἡ ἐλπὶς τῆς γαλήνης, δόφος τῆς τρικυμίας. 'Ο χνεμός οὗτος, ὁ ὄποιος σπρώχνει τὴν γαλέραν μας νὰ πλέῃ τόσον εὐτυχῶς τὸ δειλινόν, ἡμπορεῖ νὰ τὴν κάμη νὰ ναυαγήσῃ τὸ βράδυ.

— Οι ἄγιοι τοῦ παραδείσου νὰ μᾶς φυλάξωσιν!... ἀλλ' οι λόγοι σου εἶναι πικροί.

— Πρέπει η ἡμποροῦν νὰ ἔξερχωνται διαφορετικοὶ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου;

— Εἰσαι λοιπόν δυστυχής;

— Καὶ τί! δὲν εἶσθε καὶ ὑμεῖς;

— Τὸ ἐλπίζομεν. "Οταν ὁ ἄγιος πατὴρ θέσῃ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας κεφαλῆς τὸ στέμμα τῆς Σικελίας, καὶ τὸ ξέφος ἡμῶν τὴν κατακτήσῃ, πιστεύομεν ὅτι θὰ ἥμεθα εὐτυχεῖς.

— 'Η ἐλπίς!... Αὕτη εἶναι ἀπατηλὴ σύντροφος, ἡ ὄποια μᾶς σπρώχνει εἰς τὸν ἄνθηφορον τῆς ζωῆς, ὅταν τὸ σύμμαχος κοπιασμένον καὶ οἱ πόδες μας καθημαγμένοι ἐκ τῆς τραχείας ὁδοῦ. 'Η ψυχὴ ὑμῶν ἀγωνιζεῖ πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ποθουμένου. 'Η δὲ κατάστασις αὐτὴ εἶναι βάσανος, καὶ ὅμως εἶναι ἡ μόνη, ἡ ὄποια δι' ἡμᾶς εἶναι ἡ ὄλιγώτερον πικρά. 'Άλλ' ὅταν φάσσετε εἰς τὴν κορυφήν, θὰ

ρίψετε τὸ βλέμμα εἰς τὸ χάος καὶ ἡ σκοτιδίνη τῆς εὐτυχίας θὰ σᾶς κάμη νὰ ὀλισθήσετε καὶ νὰ καταπέσετε εἰς τὴν ἀβύσσον, ὅπου δὲν ὑπάρχει φωνὴ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ, οὔτε ἡχὸν νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ εἰς τὴν φωνήν σας, οὔτε ἐλπίς...

— Καὶ σὺ τὸ ἐδοκίμασες;

— Ἐκεῖ — εἶπεν ὁ πηδαλιούχος, δεικνύων πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἰταλίας — ἔκει, εἰς τὴν γῆν ἔκεινην, εἶναι θαυμένη μὲν ἔνα πτῶμα κάθε μου χαρά. Ἡ ἡμέρα μου ἥχισε τὸ πρωὶ χαρούμενη, ἀλλὰ τὸ μεσημέρι τὴν ἐδηλωτηρίασε τὸ ἔγκλημα... καὶ τὴν νύκτα μὲν βάσανίζει ἡ λύσσα.

— Βίξευρεις λοιπὸν τὴν γῆν ἔκεινην;

— Πῶς νὰ μὴ τὴν εἰξεύω;... ἔκει ἔγεννήθην.

— Ἐγεννήθης εἰς τὴν Ἰταλίαν!... Εἰπέ μου λοιπόν, εἶναι τόσῳ ωραία ἡ γῆ αὕτη, δῶφι λέγεται;

— Περισσότερον ἀφ' ὅσον ὁ πλέον ψηληστος δι' ἥδονάς δύναται νὰ φαντασθῇ, περισσότερον ἀφ' ὅσον ὁ πλέον φαντασιώδης τροφαδούρος δύναται νὰ ἐπινοήσῃ. "Ἄν ηξέανεν ἐν αὐτῇ τὸ δένδρον τῆς γνώσεως καὶ τῆς ζωῆς, θὰ ἡτο ἀμάρτημα νὰ παραπονήται ὁ ἄνθρωπος, διότι ἔξωρίσθη ἀπὸ τὸν Παράδεισον.

— Καὶ οἱ ἄνθρωποι;

Τὰ χείλη τοῦ πηδαλιούχου ἔτρεμον, θέλοντα νὰ προφέρωσι ταύτοχρόνως σωρεύεις ἰδεῶν, αἴτινες ἀνέβλιζον ἀπὸ τοῦ ἔγκεφάλου του... ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν ν' ἀρθρώσουν ἡ μόνον καὶ διακεκομένως:

— Θηριώδεις!... Θηριώδεις!

— Καὶ σύ, γεννηθεὶς ἐν τῇ γῇ ἔκεινη, πῶς τολμᾶς νὰ μεταχειρίζεσαι πρὸς βλάσην τῆς τὴν γνώμην καὶ τὴν χειρά σου; Δὲν γνωρίζεις ποίαν ἀμοιβὴν λαμβάνουσιν οἱ προδόται; ή περιφρονεῖς αὐτήν;

— Ἔγώ προδότης! εἶπετε ἀσύνετον λόγον, κόμη τοῦ Ἀνζιού... "Ἀλλ' ἔστω! καὶ σεῖς, ὁ ὄποιος ἔγεννήθητε εἰς τὴν Γαλλίαν, πῶς ἔκπληττεσθε διὰ μίαν προδοσίαν;

— Ο Κάρολος ἐταράχθη, συνοφρυνθεὶς κατὰ τρόπον τόσον φοβερόν, ώστε αἱ κόραι τῶν ὄφθαλμῶν του ἀπεκρύβησαν, καὶ διὰ φωνῆς συγκεκινημένης εἶπε:

— Διατί καταράσαι τὴν ἡμετέραν πατρίδα; Ἡ ἀτιμία εἶναι φυτόν, τὸ ὄποιον φύεται εἰς μόνην τὴν χώραν ἡμῶν; ή εἶναι κολοσσιαῖνον δένδρον, τὸ ὄποιον ἔκτείνει τοὺς σκοτεινοὺς κλάδους του ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην; Εἴτε δριμὺν εἶναι τὸ κλίμα, εἴτε συγκερασμένον, εἴτε γλαυκὸς εἶναι ὁ οὐρανός, ως εἰς τὴν Ἀνατολήν, εἴτε συννεφώδης ως εἰς τὴν Ἕρκτον..., οὔτε τὸ κλίμα, οὔτε ὁ οὐρανός θὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ν' αὐξῆσῃ... Αἱ ρίζαι του εἶναι εἰς τὰς καρδίας τῶν ἄνθρωπων. Ναί, ἡ γῆ εἶναι πλήρης κακούργων καὶ θυμάτων. Ἀλλὰ σύ, πρὶν ἡ ὄνομασθης ἡμᾶς κακούργους, ἀπόδειξον ἡμῖν, ὅτι εἶσαι ἀθρόος. Ἐντοσούτω, μάθε ὅτι σὲ θεωροῦμεν ως προδότην καὶ σὲ βδελυσσόμεθα. "Ἄν τὸ ἔγκλημα θνατεῖ ἐν τῷ κόσμῳ, δὲν εἶναι ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἰκῳ. Κύταξε, ἀν τολμᾶς, τὰ κρίνα τῆς Γαλλίας, καὶ ἀν

οἱ ὄφθαλμοι σου ἀντέχουσιν εἰς τὴν λάμψιν των, θὰ ἴδης ὅτι δὲν ἔχουσι κηλίδα.

— Θὰ ἔχωσι.

— "Ω! τότε, εἴθε νὰ καταστραφῇ ἡ οἰκουμένη, καὶ οὐδὲ ἡ ἀνάμνησις αὐτῆς νὰ μείνῃ πλέον ἐπὶ τῆς γῆς. Τώρα, ἀν ἡ πατρὶς προσέβαλλεν ἡμᾶς, ἀντὶ νὰ βυθίσωμεν τὸ ἔγχειρίδιον εἰς τὰ στήθη της, θὰ ἔμβιζόμεν αὐτὸ εἰς τὰ ἴδια μας. "Ἄν δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τὴν δυστυχίαν σου, ἀπόθανον, ἀλλως ζήθι, ἀν ἀγαπᾶς τὴν ζωήν, καὶ ἔσο ἀτιμος...

— Κόμη, εἶπεν ὁ πηδαλιούχος, ἔχων συνεσφιγμένας τὰς πυγμάς κόμη, εἶπετε ἀσυνέτους λόγους. Ποιος εἶσθε καὶ θέλετε ν' ἀπονέμητε αὐτοιράτως τὸν ἔπαινον καὶ τὴν μομφήν; Μάθετε... σεῖς, τὸν ὄποιον ἵσως ὁ οὐρανὸς ἔχῃ προωρισμένον νὰ κυβερνήσετε πλήθος ἀνθρώπων... ὅτι, ἀν κατέχετε θέσιν ἀνωτέραν τῶν ἀλλων, δὲν ὑπερτερεῖτε αὐτοὺς καὶ κατὰ τὴν σύνεσιν... ὅτι εἶσθε ἀσθενής καὶ βλάση, ως εἶναι καὶ ἔκεινοι... ὅτι εἶσθε πηλός, ως αὐτοί, ἀλλὰ μελλον οἰηματίας... μάθετε, λέγω, ἀν ἀγαπῶ τὴν ζωήν...

Καὶ ταῦτα εἶπών, ἡνέψει λυσσωδῶς τὸ ιμάτιό του καὶ ἔδειξεν εἰς τὸν Κάρολον περὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ σιδηροῦν κρέκον, ὅτις εἶχε καταπληγώσῃ τὰς πλευράς του, ἀπὸ τῶν ὄποιων ἔπιπτον σταγόνες μέλανος καὶ σεσηπότος αἷματος.

— Ο Κάρολος ὡπισθοχώρησεν ἔντρομος, ἀνακράξας:

— Αὕτη εἶναι φρικώδης βάσανος!

— Πιστεύετε λοιπὸν τώρα. ὅτι φοβοῦμαι τὸν θάνατον; Δὲν βλέπετε ὅτι ἔκάστη τῶν πληγῶν τούτων μὲν βασανίζει χιλιάκις περισσότερον ἢ ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ἀποθάνῃ τις; Ἰδού, ἡ ζωή μου διέρχεται διὰ βασάνων, τὰς ὄποιας ἔγω ἀντὸς παρεσκεύασσα, καὶ φθίνει ἐν τῇ ἀγωνίᾳ. "Ἀλλ' ὅταν πλησιάζῃ νὰ σθεθῇ, καταβάλλω πάταν προσπάθειαν ὅπως τὴν ἀναζωπυρήσω, διότι εἶναι παρακαταθήκη ἔκδικήσεως καὶ λύσησης.

— Καὶ τί λοιπὸν σὲ κατέστησε τόσον σκληρὸν κατὰ τὸν σώματό σου καὶ κατὰ τῆς πατρίδος σου; Υπάρχει τι ἐν τῷ κόσμῳ, δυνάμενον νὰ διατηρήσῃ τὴν ζωήν, μεθ' ὅλου τὸ αἰσχος καὶ τὴν λύπην;

— Ο πηδαλιούχος δὲν ἀπήντησεν. "Ο δὲ Κάρολος ἔξηκολούθησε:

— Νοῦς ἔξημένος ὑπὸ τῆς νόσου, η τοῦ πάθους, λογικὸν νεκρόν, ψυχὴ τεταργμένη ὑπὸ τῆς λύσησης, δύνανται μόνον νὰ συλλάβωσι τοιαῦτα σχέδια.

— Κάρολε, ἀπήντησεν διὰ πηδαλιούχος διὰ πνιγομένης φωνῆς, ἔχετε γενναίαν καρδίαν; Θέσατε ἐπ' αὐτῆς τὴν χειρά καὶ ἰδετε ἀν δύναται νὰ ἀνθέξῃ εἰς μίαν διήγησιν.

— Εἶδομεν εἰς τὸ πλευρόν μας φονεύθεντας τοὺς πιστοτέρους τῶν ἡμετέρων ὑποτελῶν, χωρὶς νὰ κλαύσωμεν, καθὼς εἶδομεν, χωρὶς νὰ γελάσωμεν, τιθέμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας τὸ στέμμα τῆς Προηγγύας.

— Δὲν ἀρκεῖ.

— Εἶμεθα ἀνθρωποί. "Περφυσικὰ πάθη ζήτει παρὰ τῶν δαιμόνων ἢ τῶν ἀγγέλων. "Ἐν τούτοις, δοκίμασε.

— Τὸ θέλετε;

— Καθ' ἡ φαίνεται, ἡ θέλησις ἡμῶν δὲν ἔχει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἔγκεφαλου σου... Τὸ ἐπιθυμούμεν.

— Ἀκούσατε... καὶ ἐπειδὴ ὁ κακὸς τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀμαρτίας σπόρος δὲν δύναται νὰ καταστραφῇ, σεῖς, ὅστις ἔγεννήθητε διὰ νὰ διοικήσετε αὐτόν, λάβετε ἀφορμὴν ἐκ τῆς διηγήσεώς μου νὰ τὸν βελτιώσετε. Είμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ τὸ κατορθώσετε ἀλλ' αὐτη εἶναι ἡ ὁδός, τὴν δρούσαν ὁ Θεός ἔχαραξεν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς... Οὐχὶ μακρὰν τῆς Νεαπόλεως, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πότζουλο, ἦσαν δύο ὄχυρωτατα φρούρια, ἀνεγερθέντα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὑπὸ δύο βαρόνων Λογγοβάρδων, ὅτε ὁ Ζότων διωρίσθη δοὺξ τοῦ Βενεβέντου, ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου βασιλέως Ὄταρίνου, ὁ ὄποιος, πλὴν τῆς θαλάσσης, δὲν ἔγνωρισεν ἀλλα όρια εἰς τὸ κράτος του. "Βέλεγετο ὅτι οἱ δύο ἔκεινοι βαρόνοι, ἀγαπώμενοι ως ἀδελφοὶ καὶ μὴ ὑποφέροντες νὰ μένωσι πολὺν καιρὸν κεχωρισμένοι ἀλλήλων, ἀνήγειραν τὰ φρούρια ἐκεῖνα πλησίον τὸ ἐν τοῦ ἀλλου, ὅτι οἱ πρῶτοι τῶν θεμελίων λίθοι ἔβαφησαν διὰ τοῦ αἷματος ἀμφοτέρων... καὶ ὅτι σοφός τις μάγος ἀνέγνωσεν ἐπ' αὐτῶν τοιούτους ἔξορκισμούς καὶ ἔχαραξε τοιαῦτα μαγικὰ σημεῖα, ώστε οἱ κύριοι τῶν δύο φρουρίων θὰ ἡσάν πάντοτε στενοί φίλοι, ἀχρι τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν δρούσαν δεὶς αὐτῶν, μισῶν τὸν ἔτερον, δι' ἀπάτης θὰ ἐφονεύετο ὑπ' αὐτοῦ, ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ φονέως. Τότε δέ, προσέθετεν ὁ χρησμός, τὰ δύο φρούρια θὰ ἔμενον ἐπ' ὄλιγον χρόνον μόνον δρθία, διότι τὴν μαγείαν, ἡ ὄποια ἔγεινε διὰ τοῦ αἷματος ἀμφοτέρων τῶν φίλων. Θὰ διέλυε τὸ ὑπὸ τῆς ὄργης χυθὲν αἷμα. Οἴμοι! "Η προφητεία αὕτη, ἐπαληθεύσασα μόνον ἐν μέρει, ἔπρεπε νὰ συντελεσθῇ ἐν ἡμοι, ὁ ὄποιος εἶμαι ὁ δυστυχὴς κύριος ἐνὸς τῶν φρουρίων ἐκείνων.

— Σεῖς, ἵπποτης!... ἀνέκραξεν ὁ Κάρολος, δεικνύων σέβας μεγαλείτερον, η πρίν, πρὸς τὸν πηδαλιούχον.

— Είμαι πλάσμα, τὸ ὄποιον μέλλει ν' ἀποθάνῃ, εἶπεν ὁ πηδαλιούχος σύνοφρος· προσέξατε εἰς τὴν διήγησιν, καὶ οὔτε λέξιν. Δὲν ἀξίζει νὰ τὴν διακόπτετε διὰ τόσον ἔπειλῶν παρατηρήσεων.

— Γινώσκετε πῶς ἔννοοῦσι τὴν φιλίαν ἐν Ἰταλίᾳ, διότι πάντα τὰ πάθη ἔχουσι τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου της;

— "Ο γυναικεῖος ἔρως εἶναι μηδὲν συγχρινόμενος πρὸς αὐτήν.

— "Ο πόθος οὗτος, τὸν ὄποιον γεννᾷ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἡδονῆς καὶ διατηρῇ ἡ ἐφήμερος καλλονή, τὴν δρούσαν φθείρουσι τὰ ἔτη, σβύνεται ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἡδονῇ.

— "Ο κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ἑρωμένης πρυτανεύων λόγος, συχνάκις κάμνει ἡμᾶς νὰ αἰσχυνώμεθα... καὶ ὃν τοῦτο δὲν συμβῆ, ὁ χρόνος φονεύει τὸ αἰσθημα... φθείρων τὰς ἀλύσεις τῆς ψυχῆς διὰ τοῦ αὐ-

Βεράρδος. Παρετέθη τὸ δεῖπνον, ἀλλ' ἡ φαιδρότης δὲν παρεκάθησε μεθ' ἡμῶν εἰς τὴν τράπεζαν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀρχίζει ἡ φρικώδης ἱστορία. 'Ο Βεράρδος ἐγένετο σιωπηλὸς καὶ ὑπόπτος. 'Αντὶ νὰ μὲ ζητῇ, μὲ ἔφευγεν. Οἱ ὄφθαλμοὶ τῆς Μεσσινέλλας ἐφάνοντο συγνάκις ἐρυθροί. Καίναι μέν, στε μὲ ἔβλεπε μακρόθεν, ἔτρεχε νὰ μὲ ἐναγκαλισθῇ μειδιῶσα ἀλλ' ἡσαν τὰ αὐτὰ χεῖλον, τὰ ὄποια ἐμειδίων, δὲν ἦτο ὅμως καὶ τὸ αὐτὸ μειδιῶμα. ἡσαν αἱ αὐταὶ χεῖρες, αἱ ὄποιαι μὲ ἐνηγκαλίζοντο, ἀλλὰ μόλις μὲ ἥγγιζον καὶ ἀμέσως ἔπιπτον, ὥσανει εἰχον τολμήσῃ πολὺ. 'Ο ιππότης ἐξηκολούθει νὰ μᾶς ἐπισκέπτεται, μάλιστα δὲ βλέπων ἀναψυκμένην μεταξὺ ἡμῶν τὴν διγόνοιαν, ἤρχετο ἵνα εὐφραίνεται ἐπὶ τῷ ἔργῳ του. Μυστηριώδες τι αἰσθημα μοὶ προήγγελλε τὴν ἔλευσιν του, ὅθεν ἀπεσυρόμην εἰς τινὰ γνωίσιν τῆς αἰθούσης καὶ ἔμενα ἐκεὶ ἀκίνητος, τὴν χεῖρα ἔχων ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους.

«Ἐνόσῳ δὲ διέμενεν ἐκεῖ, οἱ ὄφθαλμοὶ μου ἔμενον προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ἀλλ' αὐτὸς προσεποιεῖτο διὰ δὲν προσεῖχε. Συγνάκις ἔλεγον αὐτῷ προσβλητικοὺς λόγους, ὅπως προκαλέσω προσβλητικὴν ἀπάντησιν καὶ λαβὼν ἀφορμὴν νὰ ἐμπήξω τὸ ἔγχειριδίον μου εἰς τὸ στήθος του. 'Αλλ' αὐτός, ἀντὶ νὰ προσβληθῇ, εὔρισκε δι' ἐμὲ δικαιολογίας, τὰς ὄποιας ἔγώ οὔτε ἥθελον, οὔτε ἡδυνάμην νὰ προτείνω. Οὕτω διηρχόμεθα τὸν καιρὸν πάντες ἐν σιωπῇ — σιωπῇ ὄργης καὶ ἀπειλῆς, ὅμοιοι πρὸς ἐκείνην, ἡ ὄποια προηγεῖται συνήθως τῶν φυσικῶν καταστροφῶν. 'Ανέτειλεν ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα, τὴν ὄποιαν δὲν ἔπρεπε νὰ φωτίσῃ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ ὄποια δὲν ἔπρεπε νὰ συγκαταριθμηθῇ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ἔτους. 'Η φύσις, ὥσανει ἦτο ἐν γνώσει τοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὄποιον ἔμελλε νὰ διαπραχθῇ, κατέστησε τὴν ἀρχὴν τῆς ἡμέρας ἐκείνης φοβεράν. Φαιὰ ὄμιχλη ἐκάλυπτε τὸν δρίζοντα, ἐν τῇ διποίᾳ ὁ ἥλιος περιεβαλλετο, βλέπων ἀγρίως τὴν γῆν. 'Ητοιμάσθην νὰ ἔξέλθω· ἀλλ' ἡ καταιγίς ἐκμανεῖσα μὲ ἡνάγκασε νὰ μείνω. Δι' ἐμὲ ἦτο βάσανος νὰ εὐρίσκωμαι ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Βεράρδου· ἀλλὰ δὲν ἡδυνάμην καὶ νὰ μὴ τὸν βλέπω, διότι αὐτὴ ὑπερτέρει πᾶσαν ἀλλον βάσανον. Τὴν ἐσπέραν, ὁ οὐρανὸς ἐφάνη ἐν μέρει αἰθρίασσας. 'Βδραμον εἰς τὸ φρουρίον τοῦ Βεράρδου. Εἰσῆλθον, ἡρώτησα περὶ αὐτοῦ, καὶ μοὶ εἶπον διὰ ἀπὸ τῆς πρωΐας, μεθ' ὅλην τὴν βροχήν, εἶχεν ἔξελθη καὶ δὲν εἶχεν ἔτι ἐπιστρέψη. Προχωρήσας, εἶδον ἐρχομένην τὴν Μεσσινέλλαν μειδιῶσαν· ἀλλὰ τὸ μειδιῶμα τῆς μοὶ ἐφάνη ἀνθος ἐπὶ προσώπου νεκροῦ. 'Ἐνηγκαλίσθημεν καὶ ἐκαθήσαμεν ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἀλλοῦ. Μετὰ μακρὰν σιωπήν, εἶπον αὐτῷ:

«— Μεσσινέλλα, δὲν εἴσαι εὐχαριστημένη.

«Αὐτὴ μᾶς ἀπήντησε θρηνοῦσα. Είτα ίδουσα περὶ αὐτὴν εἶπε:

«— 'Αδελφέ μου, (οὕτω μὲ ἀπεκάλει πάντοτε) αὐτὸς δὲν εἴναι τόπος κατάληλος, ἔλθετε.

»Καὶ ἔγερθεῖσα, μὲ ἔλασθεν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ μὲ ἔφερεν ἐν τῷ πλησιοχώρῳ δάσοις. Ἐφθάσαμεν εἰς μεμονωμένον τι μέρος· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ τὴν ἐρωτήσω. 'Η πτωχὴ νεῖνις ὑψώσει τοὺς ὄφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μοὶ εἶπε κλαίουσα:

«— Φρικώδες μυστικὸν βαρύνει ἐπὶ τῆς καρδίας μου, ἀδελφέ μου. Μυστικόν, τὸ ὄποιον ἀπειλεῖ τὴν ζωὴν μου, καὶ τὸ ὄποιον τώρα ἀπεφάσισα νὰ ἀποκαλύψω εἰς ὑμᾶς. Είναι ἡ διαθήκη μου... 'Ο Βεράρδος δὲν μὲ ἀγαπῶ πλέον.

»— Καὶ ἐμὲ ἐπίσης, ὡς Μεσσινέλλα!... ἀνέκραξα, καὶ ἐμὲ δὲν ἀγαπᾷ πλέον ὁ σύζυγός σου! 'Ἐν τούτοις, ἀν μέλος τι τοῦ σωματός μου ἥθελε τὸν προσβάλη, θὰ τὸ ἔκαιον ἀμέσως, ὅπως μὴ φθείρη καὶ τὴν καρδίαν, ἡ ὄποια ἀνήκει εἰς αὐτόν.

»— 'Ο Θεός, εἶπεν ἡ Μεσσινέλλα, ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας. . . ὁ Θεός βλέπει τὴν ἀθωτητά μου. . . αὐτὸς γινώσκει διεὶς οὐδὲ κατὰ διάνοιαν εἰμαι ἔνοχος. . . διεὶς, μετ' αὐτὸν, ὁ Βεράρδος εἶναι ἡ ἀγάπη μου. . . ἀγκαλία καὶ δὲν ἀνοίξα εἰς αὐτὸν τὴν καρδίαν μου, αὐτὴ τὸν ἀγαπᾶ τόσον πολὺ, ώστε δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὴν περιφρόνησιν του. 'Οταν ὁ Βεράρδος εἶναι παρών, κρύπτω τὴν λύπην μου· ἀλλ' ὅταν δὲν μὲ βλέπῃ, κλαίω ἀπαργόρητα. . . 'Ως ἀδελφέ μου, δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσα δάκρυα ἔχουσαν οἱ ὄφθαλμοὶ τῆς πτωχῆς Μεσσινέλλας. Δὲν θὰ περάσῃ πολὺς καιρός, καὶ διατελεῖται εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ φρουρίου τούτου, θὰ μὲ εὑρετε νεκράν, ἐκτεθειμένην εἰς τὸν οἴκον, ἡ εἰς τὴν περιεργίαν τῶν ὑποτελῶν. Τότε, ἀδελφέ, λάβετε ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν Βεράρδον, φέρετε αὐτὸν εἰς τὸ μέρος, ὅπου θὰ κείμαι πτώμα, καὶ εἰπέτε τῷ:

«— Απέθανεν ἐκ τοῦ πρὸς σὲ ἔρωτος. . . » "Ω! ἀν χύσῃ ἐν δάκρυ. . . ἀν ἐκπέμψη ἐν στεναγμόν, συγχωρῶ αὐτῷ ἀπὸ τοῦδε τὴν λύπην μου. . . 'Τυποσχέθητε μοι, ἀδελφέ, διεὶς θὰ τὸ πράξετε. . . 'Ορκίσθητε μοι. . . Μὴ ἀρνηθῆτε τὴν παρηγοράν ταύτην εἰς μίαν πτωχήν, τεθλιμμένην ...

»Σπασμωδικός λυγμὸς διέκοψε τοὺς λόγους της. . . καὶ ἡ νεῖνις ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους μου. . . 'Εγώ ημῶν συγκεκινημένος.

»— "Οχι, ωραία δυστυχής, ἀνέκραξα, σὺ δὲν πρέπει ν' ἀποθάνῃς. Τὸ ἔρπετὸν ἀπεπειράθη νὰ μολύνῃ τὸ δωρεῖον κρῖνον· ἀλλ' ἔγώ θὰ καταπατήσω ἐν τῇ ὁδῷ τὸ ἔρπετόν. . . 'Ο δρός ἐφώρμησε κατὰ τοῦ Ιππού, ὅπως ίππος καὶ ἀναβάτης ἀπωλεσθῶσιν· ἀλλὰ θὰ συντρίβῃ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ δόλου. . .

»Καὶ ταῦτα εἶπών, ἔλασθε διάμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν κεφαλήν της καὶ ἡσπάσθην αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον. Αἴφνης ηκούσασα ὁρευτάτην κραυγήν, θύρωσον ἐν μέσῳ τοῦ δάσους, καὶ βήματα ἀνθρώπου φεύγοντος· ἀνεπήδησε ἔκπληκτος· ἔδραμον εἰς τὸ μέρος, διεὶς μᾶς ἐφάνη διεὶς προσήθεν τὴν κραυγὴν, ἀλλ' οὐδὲν ἔχος ἀνθρώπου εἶδον. 'Επανῆλθον εἰς τὴν Μεσσινέλλαν, ήτις στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου

μοὶ ἔνευσε νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ φρούριον. 'Ητο δὲ τεθλιμμένη, καταβεβλημένη καὶ μόλις ἐβαδίζεν. 'Εσκεπτόμην νὰ εύρω τὴν ἐπιοῦσαν λίαν πρωὶ τὸν Βεράρδον καὶ νὰ ζητήσω παρ' αὐτοῦ λόγον διὰ τὴν παράδοξον πρὸς τὸν φίλον του καὶ τὴν σύζυγόν του διαγωγήν του. 'Ἐπι τέλους, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ φρούριον. 'Εσυνώδευσα τὴν Μεσσινέλλαν μέχρι τῆς αἰθούσης, ὅπου τὴν ἀπεχαιρέτισα.

»— Χαῖρε.. . μοὶ εἶπεν ἡ δυστυχής.. . ἐνθυμοῦ τὴν Μεσσινέλλαν.. .

»— 'Ανεχώρουν τεθλιμμένος· ἀλλ' ὅτε ἐφθασα εἰς τὴν θύραν, μὲ προσεκάλεσεν αὐθίς.. . καὶ ἀπαξ ἔτι.. . 'Η δυστυχής!.. . ἐφαίνετο διεὶς ἐνδόμυχός τις φωνὴ ἔλεγεν αὐτῇ διεὶς δὲν θὰ μὲ ἔβλεπε πλέον.. . ἀνεχωρησα. 'Εγκαταλιπών τοὺς χαλινοὺς ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ Ιππού καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας, διέτρεχον τὴν εἰς τὸ φρούριον μου φέρουσαν δόδον. Αἴφνης ἀκούω ὅπισθεν μου φωνὴν ἐν τῷ σκότει καλούσαν με:

»— Γορέλλε, Γορέλλε.

»— Εστάθην. 'Η φωνὴ μοῦ ἐφάνη διγνωστος, καὶ ὅμως ἀπεκρίθην:

»— Ποτὸς εἶναι; Τί θέλει ὁ ἐν τῷ σκότει προφέρων τὸ δόνομά μου;

»— Γορέλλε.. . ἐπανέλασθε εἰς τὸπότης καὶ ταύτοχρόνως μὲ κατέφθασεν. 'Ἐν τῷ ἀμυδρῷ τῶν ἀστέρων φωτί, τὸν ἀνεγνώρισα. Εἶχε τὴν κεφαλὴν γυμνήν, τὴν κόμην ἐν ἀταξίᾳ, τὴν φωνὴν ἡλοιωμένην.

»— Βεράρδε!.. . εἶπον.. . εἰσθε σεῖς;. . Οι ἄγιοι πάντες νὰ σὲ φυλάττωσι!

»— 'Εγὼ εἶμαι.. . ἀλλὰ οἱ ἄγιοι μὲ ἔγκατέλειψαν.

»— Δὲν ἀπήντησα, διότι εἶχον ἥδη ἀποφάσιση τὴν ἐπιοῦσαν νὰ διμιλήσω πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς νέας του διαγωγῆς πρὸς τὴν Μεσσινέλλαν. Οὕτω λοιπὸν ἐν σιωπῇ βαδίζοντες ἐφθάσαμεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἡ ὁδὸς καμπτομένη καὶ σχηματίζουσα γωνίαν ἀπεικεν ἐξ ίσου καὶ ἀπὸ τῶν δύο φρούριων. 'Εκεῖ ἦτο σταυρός, τὸν ὄποιον οἱ ὑποτελεῖς ἡμῶν ἐκάλουν Μέλανα Σταυρόν.

»— 'Αφιππεύσατε! κραυγάζει τότε πρὸς ἐμὲ ὁ Βεράρδος, ἀφιππεύσας.

»— Εγώ, δστις πάντοτε μίαν εἶχον ἐπιθυμίαν, νὰ πράττω πᾶν διτι τὸν πύχαριστει, ἀφίππευσα ἀμέσως.

»— Ειφουλκήσατε! μοὶ λέγει.

»— Τί! μὴ ἐπιθουλεύεται κάνεις τὴν ζωὴν μας;

»— Ειφουλκήσατε καὶ θὰ μάθετε κατόπιν!

»— Εἰφουλκήσα καὶ ἐτέθην εἰς θέσιν ἀμύνης.

»— 'Υπερασπίσθητι! κραυγάζει ὁ Βεράρδος, καὶ ἐπιπίπτει ὀρμητικῶς κατ' ἐμοῦ.

»— Τρομάξας ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἐκείνης ἐπιθέσεως, ἥρχισα ως ἡδυνάμην νὰ ἀμύνωμαι, ἀποκρούων τὰς προσβολὰς καὶ κραυγάζων πρὸς αὐτὸν ἐν μέσῳ τῆς κλαγγῆς τῶν ξιφῶν:

»— Τι εἶναι τοῦτο, Βεράρδε; Φεῦ! ἀγαπητέ μου φίλε! προσφιλέστατε ἀδελφέ! ταπεινώσατε τὸ ξίφος.. . ἀκούσατε

με, δι' ἀγάπην Θεοῦ... σὲ ἔξορκίζω εἰς τὸ δόνομα τῶν ἀποθανόντων γονέων μας!

« — Μὴ ἀναφέρῃς τὸ δόνομά τους! ἀπήντησε μετὰ τρομερᾶς φωνῆς, εἰσαὶ ἀνάξιος, ἀπὸ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν δούλιαν ἔγεινες προδότης.

• — 'Εγώ προδότης! Βεράρδε, στάσου μάιαν μόνην στιγμὴν καὶ ἀκούσε με... Θέλεις τὸν θάνατόν σου.

» — Μὲ υδρίζεις ἀκόμη, ἐψιθύρισεν ἑκεῖνος... στηρίζεσαι ἐπὶ τῆς δεξιότητάς σου, διὰ νὰ προσθέτης τὴν υδρίν εἰς τὴν βλάβην!

• Καὶ ἐδιπλασίαζε τὰς προσοβολάς, κατὰ τρόπον, ώστε δὲν ἡδυνάμην νὰ πράξω ἀλλο τι ἢ νὰ ἀμύνωμαι.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΡΒΑΝΤΗ

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

Διήγημα

• [Συνέχεια]

'Εφαντάσθη ἀμέσως ὅτι οἱ φιλόξενοι Ἰσπανοὶ φίλοι τῆς Ἰσανήσως νεκροὶ ἦδη, ὅτι ὁ ἀδελφός της διήρχετο τὴν θύραν καὶ διεπέρα αὐτὴν διὰ τοῦ ξίφους του, καὶ ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ :

— Καὶ τί μὲ συμβούλευεις, φίλη μου, νὰ κάμω διὰ νὰ προλάβω τὴν καταστροφήν;

— 'Εγώ, κυρία μου, ἥμουν ἀλλοτε ὑπηρέτρια τοῦ παπᾶ ἐνὸς χωριοῦ, ἐκεὶ κοντά 'ετούς Φερράρη. Εἶναι ἔνας ἀγιος Ἀνθρωπος, ποῦ εἰμπορεῖ νὰ μοῦ κάνῃ δ. τι τοῦ ζητήσω, γιατὶ εἶνε ὑποχρεωμένος σ' ἐμένα. Σ' αὐτὸν νὰ πάμε· ἔγώ πηγαίνω νὰ 'θροφάπτω γιὰ νὰ μᾶς συντροφεύσῃ καὶ, σῶφ γιὰ τὴν γυναῖκα ποῦ ἔρχεται καὶ ταγίζει τὸ παιδί, αὐτὴ εἶνε πτωχὴ καὶ θὰ μᾶς ἀχολουθήσῃ καὶ 'ετούς πέρατα τῆς οἰκουμένης. Τὸ κάτω-κάτω, κυρία, καὶ ἀν σᾶς εὐροῦν, καλλίτερα νὰ σᾶς εὐροῦν εἰς ἔνα σεβάσμιον θνθρωπον, παρὰ μέσα σὲ δύο νέους Ισπανούς. Αὐτοί, κυρία μου, καθὼς βλέπω, μὴ θαρρεῖς πᾶς θὰ σ' ἀφῆσουν ἥσυχη οὔτε στιγμή. Τώρα, ποῦ 'θρισκεσθε σ' αὐτὴ τὴ θέσι σᾶς σέβονται, ἀλλὰ ἀμάρα γίνετε καλά... δ. Θεός νὰ σᾶς φυλάξῃ. 'Εγώ ἀν δὲν ἥμουν σοβαρὴ καὶ ἀν δὲν ἔδινα προσοχὴ σ' αὐτοὺς ἀλλοίμονο σὲ 'μένα. Εἶναι φεύτικο τὸ χρυσάφι ποῦ λαμποκοπᾷ ἐπάνω τους. "Αλλὰ λένε καὶ ἀλλὰ ἔχουνε στὸ νοῦ τους. Καὶ καλὰ ποῦ 'θρέθηκα ἔγώ, ἀν ἡταν ἀλλη!... "Αλλὰ ἔγώ εἰμαι πονηρὴ καὶ ξέρω καὶ τὰ καταφέρων. Κατάγομαι καὶ ἀπὸ τὴ γεννεὰ τοῦ Κριμπέλλη τοῦ Μιλανέζου, καὶ ἔχω τὴν τιμὴν μου εἰκοσι μίλια ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα. "Απὸ 'κει μπορεῖς νὰ καταλάβῃς τι ἔχω τραβήξει στὴ ζωὴ μου, ἀφοῦ κατήντησα ὑπηρέτρια σὲ Ισπανούς... Δὲν ἔχω δμως καὶ παράπονο ἀπὸ τὰ ἀ-

φεντικά μου, γιατὶ εἶνε ἀγγελοι, διὰ τὸν τοὺς πιστὴν μόνον ὁ θυμός.

• — Εἶπε τέλους τῇ εἰπε τοσαῦτα καὶ τοι-αῦτα, ώστε ἡ δυστυχὴς Κορνηλία ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν συμβουλήν της.

Μετὰ δύο ὥρας εὑρίσκοντο ἀμφότεροι ἐφ' ἀμάξης κατακλείστου μετὰ τῆς τροφοῦ τοῦ βρέφους. Ἐφρόντισαν δὲ νὰ μὴ παρατηρηθῶσιν ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ διησυνθήσαν πρὸς τὸν ἐφημέριον τοῦ χωρίου. Καὶ ἐπειδὴ ἤκουσαν παρὰ τοῦ δὸν Ζουάν διὰ αὐτὸς καὶ ὁ Λορέντιος δὲν θὰ μετέβαινον εἰς Φερράρην διὰ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἀλλὰ διὰ στενωπῶν ἀποκέντρων, αὐτοὶ ἔλαβον τὴν εὐθείαν καὶ ὠδευον βραδέως, ἵνα μὴ τὰς συναντήσωσιν.

• 'Αφήσωμεν αὐτὰς διδευούσας καὶ ἀχολουθήσωμεν τὸν Λορέντιον Βεντιβόλλην καὶ τὸν δὸν Ζουάν.

Οὕτοι καθ' δόδον ἔμαθον διὰ τὸν δούξ δὲν εὑρίσκετο ἐν Φερράρῃ, ἀλλ' ἐν Βολωνίᾳ. Ἐπομένως, ἀφήσαντες τοὺς ἐλιγμοὺς καὶ τὰς πλαγίας ἀτραπούς, εἰσῆλθον ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ὑποθέτοντες διὰ διὰ τῆς θά ἐπανήρχετο δούξ ἐπιστρέφων ἐκ Βολωνίας.

Μετ' ὅλιγον, παρατηρήσαντες διπισθεὶς πρὸς τὸ μέρος τῆς Βολωνίας, ἵνα ἰδωσιν ἐὰν ἥρχετο τις ἔκειθεν, διέκριναν ὅμιλον ἐφίππων.

• 'Ο δὸν Ζουάν τότε λέγει τῷ Λορέντιῳ ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ὁδοῦ, διότι, ἐὰν τυχὸν μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκετο δούξ, ἥθελε νὰ τῷ διμιλήσῃ, προτοῦ εἰσέλθῃ εἰς Φερράρην, ητίς ὅλιγον ἀπεῖχεν ἔκειθεν.

• Ο Λορέντιος ὑπήκοος.

Μόλις οὗτος ἀπεμακρύνθη, δὸν Ζουάν ἀφήρετε τοῦ πίλου του τὰ πτερὰ τὰ ἀποκρύπτοντα τὴν πολύτιμον ταινίαν, ἐνήργυσε δὲ λίαν ἐσκεμμένως, ὡς ὀμολόγησεν ὑστερον.

Τῇ στιγμῇ ἔκεινῃ ἔφθασεν δούλιος τῶν ἐφίππων.

Μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκετο γυνὴ τις, ἐπιβαίνουσα μελανολεύκου ἵππου, περιβεβλημένη δοιπορικὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον ἔχουσα διὰ προσωπίδος ἐκ ταφετᾶ, ἵνα καλλιονίσως κρύπτηται, ἥ προφυλάσσονται ἀπὸ τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ἥλιου.

• 'Ο δὸν Ζουάν ἔστη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀποκεκαλυμμένος τὴν κεφαλὴν ἀνέμενε τοὺς ἔρχομένους. "Οταν οὗτοι ἐπλησίασαν, τὸ ἔξωτερον, δούλιος τοῦ ιππούς, ἥ πλουσία περιβολὴ τοῦ Ισπανοῦ εὐπατρίδου, καὶ πρὸ πάντων ἥ λάμψις τῶν ἀδαμάντων αὐτοῦ, προσείλκυσαν τὰ βλέμματα πάντων καὶ ἴδιως τοῦ δουκὸς τῆς Φερράρης, δοτικές εὑρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

Μόλις οὗτος ἔρριψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πολυτίμου πίλου, ἀνεπόλησεν ἀμέσως διὰ δούλιον αὐτὸν ἥτο δὸν Ζουάν δὲ Καμβοά, δοστὴρ αὐτοῦ κατὰ τὴν νυκτερινὴν ἔκεινην πάλην καὶ ἥ σκέψις αὐτη τῷ ἔφαντη τοσοῦτον βεβαία, ώστε, χωρὶς ν' ἀναμένῃ ἐπὶ πλέον, διησυνθήση ἔσπευσμένως πρὸς τὸ δὸν Ζουάν.

— Δὲν πιστεύω ν' ἀπατῶμαι, τῷ εἶπεν,

εὔγενέστατε, ἐὰν σᾶς ὄνομάζω δὸν Ζουάν δὲ Καμβοά, μὲ βεβαίοσι τὸ ἔξωτερον σᾶς καὶ ὁ πῦλος οὗτος.

— Εἶναι ἀληθές, ἀπεκρίθη ὁ δὸν Ζουάν, οὐδέποτε ἡθέλησα ν' ἀποκρύψω τὸ δόνομό μου. 'Αλλ' εἶπατέ μοι, εὔγενέστατε, τίς εἰσθε, ἵνα μὴ φανῶ ἀγενής.

— Είμαι, κύριε δὸν Ζουάν, δούξ τῆς Φερράρης, ἐκεῖνος, δοτικές δοπισθῆται τὸν πόπον τοῦ δουκός. 'Αλλὰ μεθ' ὅλην τὴν βίαν ἔκεινου, δούξ εἶχεν ἥδη ἀφήση τὸ ἐφίππιον, κατὰ τρόπον, ώστε, ἐνῷ κατήρχετο τοῦ ἀναβολέως, δὸν Ζουάν ἐδέχθη αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

• 'Ο δούξ δὲν εἶχεν εἰσέτι περατώσει τὴν φράσιν του, διὰ δούλιον ὀμρησεν ἀπὸ τοῦ ἵππου του καὶ ἔσπευσε ν' ἀσπασθῇ τοὺς πόδας τοῦ δουκός. 'Αλλὰ μεθ' ὅλην τὴν βίαν ἔκεινου, δούξ εἶχεν ἥδη ἀφήση τὸ ἐφίππιον, κατὰ τρόπον, ώστε, ἐνῷ κατήρχετο τοῦ ἀναβολέως, δὸν Ζουάν ἐδέχθη αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

• 'Ο δούξ παρετήρησε τὸν Λορέντιον ὑπερθεν τῶν δύμων τοῦ δὸν Ζουάν τὸν ἀνεγνώρισε, καὶ ὅλιγον τεταρχημένος ἥρωτησε τὸν δὸν Ζουάν ἐὰν δὸν Λορέντιον Βεντιβόλλης, ἵνα συνοδοιπόρος του.

— 'Ας ἀπομακρυνθῶμεν ἐντεῦθεν, ἀπήντησεν δὸν Ζουάν, θὰ διηγηθῶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἔξοχότητα πολλὰ πράγματα.

• Καὶ ἀπεμακρύνθησεν. 'Ο δὸν Ζουάν τότε τῷ εἶπε:

— 'Εξοχώτατε, δούλιος Βεντιβόλλης, τὸν δόπον τοῦ δουκοῦ βλέπετε ἔκει. ἔχει μεθ' ὑμῶν νὰ λύσῃ διαφορὰν ὅχι μικράν. Λέγει, διὰ τὸ πότερον της ήμερων ἀπηγάγετε τὴν ἀδελφήν του, δεσποινίδα Κορνηλίαν, ἀπὸ τῆς οἰκίας της ἔξαδέλφης του, καὶ διὰ τὴν ἡπατήσατε καὶ τὴν ἡτιμάσσατε. 'Επιθυμεῖ νὰ μάθῃ ἀπὸ δούλιος δοποίων ίκανοποίησιν νομίζετε ίκανην διὰ αὐτὸν, ἵνα γνωρίζῃ τι ὄφειλε νὰ πράξῃ. Μὲ παρεκάλεσε νὰ τῷ χρησιμένωσα δομεσάζον πρόσωπον, προσεφέρθην δὲ εὐχαρίστως, διότι ἔκ τινων σημείων τῆς πάλης, τὴν δοποίων μοὶ διηγήθη, ἀνεγνώρισα διὰ δομετούς, ἔξοχώτατε, εἰσθε δούλιος τοῦ πίλου τούτου, τὸν δόπον τοῦ δουκοῦ εὐηρεστήθητε νὰ μοὶ δωρήσετε. "Οθεν, βλέπων διὰ οὐδεὶς καλλιονίσων ἔμου ἥδυνατο νὰ μεσολαβήσῃς εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, προσεφέρθην νὰ τὸν βοηθήσω. 'Ηδη ἐπεθύμουν, ἔξοχώτατε, νὰ μοὶ εἴπητε τι σκέπτεσθε περὶ τούτου, καὶ ἀν δὸν Λορέντιος εἴπε τὴν ἀλήθειαν.

— 'Α! φίλε μου, ἀπεκρίθη ὁ δούξ, εἶνε τόσον ἀληθές, ώστε μοὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ ἀρνηθῶ, ἔστω καὶ ἐὰν ἐπεθύμουν νὰ τὸ πράξω. Δὲν ἡπάτησα δομαὶς τὴν Κορνηλίαν, καίτοι γνωρίζω διὰ τῆς δοποίων μοὶ λέγετε. Δὲν τὴν ἡπάτησα, διότι θὰ γείνη σύζυγός μου, οὐδὲ τὴν ἀπήγαγον, διότι δὲν γνωρίζω τι ἀπέγινε καὶ ποῦ εὑρίσκεται. 'Εὰν δὲν ἐτέλεσα δομοσία τοὺς γάμους μας, τοῦτο τὸ ἔπραξα, διότι ἡ μη-